

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број Гж. 637/13
Дана: 18.06.2013. године
НОВИ САД

У И М Е Н А Р О Д А

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Мирјане Андријашевић, председника већа, Бранке Маљковић и Матилде Момчиловић, чланова већа, у правној ствари **тужилаца Ш. Д. и С. М.**, обоје из Ф., улица, које заступа Н. А., адвокат из Н. С., против **туженог „Т. К.“** а.д.о. из Б., улица ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду пословни број П.8048/2011 од 13.12.2012. године, у нејавној седници већа одржаној дана 18.06.2013. године, донео је:

П Р Е С У Д У

Жалба туженог **СЕ ОДБИЈА** и пресуда Основног суда у Новом Саду пословни број П.8048/2011 од 13.12.2012. године, **ПОТВРЂУЈЕ** у побијаном, усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву тужилаца, те у делу одлуке о трошковима парничног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца па је обавезан тужени да тужиоцу првог реда исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од укупно 240.000,00 динара, и то: на име накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 90.000,00 динара, на име накнаде за претрпљене физичке болове износ од 70.000,00 динара, на име накнаде за претрпљени страх износ од 80.000,00 динара, те да тужилци другог реда исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од укупно 140.000,00 динара, и то: на име накнаде за претрпљене физичке болове износ од 80.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 60.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 13.12.2012. године, па до коначне исплате, те да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 180.800,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.12.2012. године до коначне исплате, све у року од 15 дана под претњом извршења. Преко досуђених, а до потраживаних износа накнаде нематеријалне штете, по свим видовима, тужбени захтев тужилаца је одбијен.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је из свих законом предвиђених разлога, у делу у којем је тужбени захтев усвојен, те у делу одлуке о трошковима парничног поступка.

Жалба туженог није основана.

Испитујући побијану пресуду у границама жалбених разлога, пазећи при том по службеној дужности на битне повреде одредаба о парничном поступку из члана 361. став 2. тачка 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП-а, као и на правилну примену материјалног права, сходно члану 372. став 2. ЗПП-а, суд је установио да нису начињене битне повреде одредаба о парничном поступку, те да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно примењено материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, дана године, у часова у Н. С., на раскрсници улица П. Ш. и Ф. К., догодила се саобраћајна незгода у којој су учествовали путничко возило марке „Опел“ регистарских ознака НС/....., којим је управљао тужилац Ш. Д., а у ком се возилу као сапутник налазила тужиља М. С. и путничко возило марке „Volkswagen“, регистарских ознака НС-....., којим је управљао М. Д.. Тужиоци Ш. Д. и М. Д. су изашли из својих возила, те су се договорили да не обавештавају полицију о саобраћајној незгоди у којој су били учесници, већ су се договорили да попуне Извештај о саобраћајној незгоди. Исти извештај су тужилац и М. Д. попунили дана године, па су заједно отишли у филијалу туженог у Н. С. и предали извештај.

У спорној саобраћајној незгоди, је оштећено возило чији је власник тужилац Д. Ш. и у вансудском поступку, тужени је тужиоцу накнадио насталу материјалну штету. Непосредно пред судар и у моменту примарног контакта, возило тужиоца се кретало коловозом улица Ф. К., а која улица има право првенства у односу на улицу П. Ш., којом се кретао М. Д.. Тужилац је реаговао кочењем и у моменту судара возило је било кочено. Пред судар, возило марке „Volkswagen“ је било заустављено испред раскрснице. Непосредно пред судар, возач је кренуо да прелази коловоз главног пута и био је у постепеном убрзавању. У моменту примарног контакта, „Volkswagen“ је био постепено убрзаван и кретао се коловозом Ф. К. Улазна брзина „Volkswagen“ је износила најмање 15 км/час, на бази средњег убрзања од 1,5 м/с², а за Опел који је кочен око 33 км/час. Могућности избегавања судара од стране возача „Volkswagen“-а су постојале, јер је имао техничких могућности да са своје леве стране уочи постојање, карактеристике и брзину кретања тужиочевог возила. Могућности избегавања судара од стране тужиоца нису постојале., јер се кретао по путу са првенством пролаза. Он је уочио заустављени „Volkswagen“ и није очекивао да ће ово возило да му уђе у путању кретања. Када је „Volkswagen“ кренуо, тужилац се налазио на око 37 м испред места судара, мада је фомрална обавеза тужиоца да избегава судар настала када је „Volkswagen“ ушао у простор коловоза по коме се он кретао. Недвосмислено опасна ситуација је настала 1,8 с пре контакта, када је и тужилац реаговао, правовремено. Да би се возило зауставило форсираним кочењем у току реакције од 1с и успорењем од 6,5 м/с², зауставило би се на путу од 29 м, односно не би успео да се заустави испред места судара.

Возач „Volkswagen“-а, М. Д. је имао узрочни допринос у смислу стварања ситуације за настајање саобраћајне незгоде и њеном претварању у саобраћану незгоду, што се огледа у томе да се неправилно кретао тако што је саобраћајним знацима ушао у путању кретања возила тужиоца и на тај начин га је угрозио у кретању. Имао је техничких могућности да уочи постојање и карактеристике кретања возила тужиоца, али је из технички непознатих разлога, пропустио могућност да га уочи. Тужилац Ш. Д. нема доприноса у предметној саобраћајној незгоди. Он се кретао по путу са првенством пролаза. Уочио је заустављени „Volkswagen“ и према томе није очекивао да ће ово возило да му уђе у путању кретања. На настанак опасности реаговао је правовременим кочењем и није имао техничких могућности да избегне судар. Тужилац Ш. Д. је рођен године, повређен је у описаној саобраћајној незгоди и прегледан је дана године на Одељењу за ургентну хирургију Института за хирургију у Н. С., када су му констатоване следеће повреде: истегнуће вратне кичме и прелом главе десне рамене кости. Задобијене повреде су тешке телесне повреде.

Утврђено је да је након повређивања, тужилац у првих 6 часова трпео болове лаког интензитета 2-3 степена уобичајене бодовне скале (0-10), који су се током следећих 18 часова појачали и износили су 6-7 степени. Након постављања имобилизације, тегобе су се смањиле и следећа 3 дана имао је сталне болове интензитета 4-5 степени, а током 7 дана износили су 2-3 степена, а до почетка физикалног третмана тужилац је имао сталне болове 1-2 степена. Почетком физикалног третмана, болови су се појачали и прва 3 дана износи су 4-5 степени, потом 7 дана 3-4 степена. До краја тог месеца, тужилац је имао сталне болове интензитета 2-3 степена, а до краја физикалног лечења имао је стално болове интензитета 1-2 степена. Тужилац сада има повремене болове интензитета 1-2 степена који се појачавају, приликом промене

времена, те ношења терета у десној руци. Због претрпљених повреда, код тужиоца је дошло до настанка следећих последица: саниран прелом главе десне рамене кости у доброј позицији уломака, смањење покретљивости десног рамена лаког степена, праћених боловима и отоком рамена, смањење мишићне снаге десне руке и ограничена способност за ношење тежег терета у десној руци, што је довело до трајног умањења животне активности од 5%.

Тужилац првог реда је приликом предметне незгоде, трпео примарни страх високог интензитета (око 8), у трајању од око 1 минут. Због физичких болова, а у значајној мери због акутне реакције на стрес, тужилац је непосредно након незгоде, тј. током те вечери трпео секундарни страх средњег степена (око 4). Са појавом прогресивних болова у рамену и врату, уз отежану и болну покретљивост десног раменог зглоба, страх код тужиоца се интензивирао на степен између 5-6, све до адекватног медицинског збрињавања у Ургентном центру. У наредних пет дана, тужилац је трпео страх средњег степена (између 3 и 4). У наредних недељу дана, тужилац је трпео страх благог интензитета (између 2 и 3), а до започињања физикалног лечења 03.11.2010. године, трпео је страх степена око 2. У току прва три дана спровођења физикалног лечења, страх код тужиоца се повремено интензивирао на средњи степен (око 4). Током наредних 5 дана, тужилац је трпео страх благог степена између 2 и 3, у наредне око 3 недеље, трпео је страх степена око 2, а до краја лечења 11.01.2011. године, трпео је страх степена око 1.

Тужиља М. С., рођена године, повређена је у наведеној саобраћајној незгоди и дана године прегледана је на Одељењу за ургентну хирургију Клиничког центра у Н. С., када су констатоване следеће повреде: нагњечење меких ткива десног рамена и поглавине предела чела. Задобијене повреде су лаке телесне повреде. Након повређивања, тужиља је првих 6 часова трпела болове средњег интензитета 3-4 степена уобичајене бодовне скале. Током следећих 18 часова, интензитет болова се повећао до 5-6 степени. Следећа три дана имала је болове интензитета 4-5 степени, а током 7 дана болови су износили 2-3 степена. Болови су се појачали са започетом физикалном терапијом и у прва три дана износили 4-5 степени, потом 7 дана 3-4 степена. До краја тог месеца, тужиља је имала болове интензитета 2-3 степена, а до краја физикалног лечења имала је сталне болове интензитета 1-2 степена. Тужиља сада има повремене болове интензитета 1-2 степена у пределу десног рамена, приликом промене времена, те већег физичког оптерећења десне руке. Због претрпљених болова, код тужиље није дошло до настанка трајног умањења животне активности. Тужиља је приликом предметне саобраћајне незгоде трпела примарни страх високог интензитета (око 8) у трајању од око 1 минут. Због физичких болова, а у значајној мери због акутне реакције на стрес, тужиља је непосредно након незгоде, тј. током те вечери трпела секундарни страх средњег сптеена (између 4 и 5). Са појавом прогресивне главобоље, праћене мучнином и боловима у рамену и врату, страх код тужиље се интензивирао на степен између 5 и 6, све до медицинског збрињавања у Ургентном центру. У наредних 12 сати, с обзиром на предочену могућност погоршања и потребу праћења стања свести на 2 сата, тужиља је трпела страх интензитета између 5 и 6. У току наредна три дана, тужиља је трпела страх средњег степена (око 4). Током следећих пет дана, тј. до започињања физикалног третмана, страх код тужиље се повремено интензивирао на средњи степен (око 4). Током наредних 5 дана тужиља је трпела страх благог степена између 2 и 3, а до завршетка спровођења физикалног лечења у амбулантним условима 03.12.2010. године, трпела је страх степена око 2. У наредне три недеље (током спровођења вежби у кућним условима) тужиља је трпела повремено страх степена између 1 и 2.

Жалбеним наводима туженог се истиче како у конкретном случају нису испуњени услови за накнаду нематеријалне штете тужиоцу, јер се на основу Европског извештаја о саобраћајној незгоди може накнадити само мања материјална штета, док је накнада нематеријалне штете, као и материјалне штете већег обима, искључена из упрошћеног поступка ликвидације штете, засноване на Европском извештају о саобраћајној незгоди. Такође се наводи да је за штету већег обима и за случај да у незгоди има повређених лица, Законом о безбедности саобраћаја на путевима прописана обавеза да се позове надлежни орган ради вршења увиђаја. Самим

тим, када се учесници незгоде договоре да штета представља малу штету у смислу одредбе члана 106. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, онда један од учесника незгоде не може успешно захтевати на основу тога већи износ материјалне штете или нематеријалну штету. Коначно, истиче се да се због несавесног поступања тужиоца, не може са сигурношћу утврдити постојање узрочно - последичне везе између повреда и описане саобраћајне незгоде, те се оспорава и одлука о трошковима парничног поступка.

Међутим, цитирани жалбени наводи нису основани и исти су претежним делом већ били предмет изјашњења првостепеног суда, који је о њима дао ваљане, убедљиве и непротивречне разлоге које у потпуности прихвата и овај суд. Наиме, потписивање Европског извештаја о саобраћајној незгоди у случају из члана 172. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, који прописује да се исти попуњава у случају саобраћајне незгоде у којој је настала само мања материјална штета, не спречава да лице које је у таквој саобраћајној незгоди претрпело и нематеријалну штету исту остварује судским путем. Испуњавањем своје законске обавезе из Закона о безбедности саобраћаја на путевима кроз попуњавање Европског извештаја о саобраћајној незгоди у случају када је услед саобраћајне незгоде настала само мања материјална штета, оштећени нису спречени да на други начин у судском поступку доказују да су претрпели нематеријалну штету у таквој саобраћајној незгоди и да право на исту остварују, што се управо десило и у конкретном случају. Смисао сачињавања Европског извештаја о саобраћајној незгоди је да се поједностави поступак накнаде штете мањег обима, али се њиме не онемогућује остваривање права на накнаду штете у парничном поступку уколико за то постоје услови, односно уколико оштећени докаже да је услед критичног догађаја, поред штетних последица констатованих Европским извештајем о саобраћајној незгоди, претрпео материјалну или нематеријалну штету за чије је постојање и обим накнадно сазнао. Самим тим, правилно је првостепени суд закључио да је сасвим реална и замислива ситуација у којој тужиоци нису имали видне повреде, неспоредно након саме незгоде, али да су им се у релативно кратком периоду након саме незгоде, болови интензивирали, у ком смислу су се накнадно и обратили лекару. Такође, тужиоци су медицинском документацијом доказали да су критичном приликом претрпели описане повреде, услед чега су трпели физичке, односно душевне болове (тужилац првог реда) и страх, утврђеног интензитета и трајања, а по ком основу имају право, сходно одредбама члана 154., 940., 941. и 200. Закона о облигационим односима, да остваре накнаду нематеријалне штете, коју је простепени суд одмерио у складу са одредбом члана 200. Закона о облигационим односима, правилно налазећи да су износи досуђени тужиоцима, сасвим уподобљени и примерени интензитету и трајању претрпљених физичких болова и страха код тужиоца, те значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, при чему је суд имао у виду да новчана накнада није циљ већ средство за ублажавање претрпљене нематеријалне штете и да не сме погодовати тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Са друге стране, како правилно налази првостепени суд, тужени није предложио доказе који би довели у питање узрочно-последичну везу између саобраћајне незгоде и повреда које су тужиоци претрпели, због чега се не може прихватити став туженог о несавесности тужилаца, те недоказаности каузалне везе између повреда констатованих код тужилаца, те описане незгоде.

Коначно, без основа се жалбом побија и одлука суда о трошковима парничног поступка, с обзиром на то да се у споровима за накнаду нематеријалне штете, чим странка успе са својим захтевом, њој се у целости досуђује износ накнаде трошкова поступка, при чему се као основица за обрачун трошкова узима износ са којим је странка успела са захтевом, чиме се одступа о правила о сразмерној накнади трошкова поступка.

Због свега изнетог, суд је применом члана 373. став 1. тачка 2. ЗПП-а („Службени гласник РС“ број 125/2004 и 11/2009), у вези са чланом 506. ЗПП-а („Службени гласник РС“ број 72/2011), одлучио као у изреци пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА

Мирјана Андријашевић, с.р.

Зто: